

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:
Zoma 3 K.
v Ameriko 6 K.
da naročnike Marijinoga lista, če se jih več na
eden naslov pošila, doma 2 K.
v Ameriko vsakomi na njegov naslov 5 K.
Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga
lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

Dobijo se
Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovega pri
KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensovcih,
Csereöld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
moro pošilati.

Cena Novin z Marijinim listom i Kalendarom Srca
Jezušovega vküp je na leto:
domá, če za več naročnikov na eden naslov se
pošilajo 4 K.
če samo za ednoga 5 K.
v Ameriko vsakomi naročniki na njegov lasten
naslov 8 K.

„V Beelzebubi vragé zgánja.“

— Luk. XI. —

Té reči so si dáli dale od vúst do vúst farizeušje, kda so vidili i čüli božansko oblást Jezušovo.

Nikák bi mislo, ka so farizejci gotovi, prepričani bilí od toga, ka gučijo pa bi je ešče zagovárjao, ka so nej znali, ka gučijo pa njim nej zameriti. Da je pa nej tak. Nasprotno! Jako dobro so znali, zakaj gučijo tak: Bolelo je njé to, ka je Jezuš ne šo med njé, ka je ne kakti potrdenjé čakao od njih za svoj návuk i svoje čüde. Gizda njihova je bila razžaljena, ár so pozábili, ka je pred tresetimi letih Bog tri modre poslao k njim, naj zvedijo najvékšo dogodbo svetá pa so te tudi glühi i slepi bilí v svojoj gízdi. Požábili so, ka je pred eno dvajsetimi leti edno dete prišlo med njé v cérkvi, štero je čüdno znalo spitávati i razložávati sv. pismo pa so se te tudi nej dale brigali za njé.

Zdaj je pa te čemér obleto, zmišlávali so vsa mogoča na Jezúša, iskali so, kak bi ga mogli v reči zgrabiti pa kda so več nikaj ne znali proti njemi, te so zmislili to, ka njemi šatan pomága. Med sebov so se pa čednili rekoč: „Té človek čüde dela, kak bi ga mogli zapraviti?“ Pa kda je zbúdo Lázara od mrtvih, šteroga so vsi vidili mrtvoga, pri šteroga sprévodi so z velkov vnožinov vsi nazoči bilí, te so si ešče od toga premišlávali, kak bi zapravili Lázara, ka ne bi z svojim življenjom proti njim svedočo!

Jeli po tom što lahko právi, ka

so farizeušje ne znali, ka činijo? Kda što vídi pa li nešče viditi, kda što čüje pa li nešče čüti, to je takša slepost i glüpost, štera se več ne more zagovoriti, ár je samovolna.

Jeji ti je što drügi krív, či ne vídiš sunca, ár neščeš oči odpreti? Ti je što krív, či v jamo spádneš, ár si si oči zavézao? Nikak nej! Pa kelko nesrečnežov jé déndenějnji, kí tak delajo!

Ste ne vidili človeka, kí bože slúžbe ne pohája, ár je stráh, ka či ednok začne, de mogeo tudi dale to činiti pa de njemi ge včási teško šlo? Ka pa onih ne poznate, kí se predge i pobožne knige bojijo, kak šatan blagoslovlene, ár so stráh, ka bi te zvedili, ka njihova dúšnavest istino má, kda njim grehe na nos meče? Ne poznate tistih, kí samo záto ne idejo k spovedi, ár so stráh, ka bi se te mogli pobolšati?

Pa ka delajo tej vsi? Ogovárjajo i ogrizávajo dúhovnike, norčüjejo se z narédbe i zapovedih sv. materecérkve pa či je što opomína na njéno velikočo, na stanovitost njénoga návuka ino na božánske vretino, z štere ona svoj návuk jemlé, te májo sto zrokov, za šterih volo oni zametávajo boži návuk ino živéjo hüdobno, od dnéva do dnéva hújše.

Sami slepi i glühi so to, kí neščejo viditi sunca, ár je za njé presvetlo. Ráj se vlečejo pod zemlov svojih nasládnostij, kak krt, šteromi je samo tam odspodi dobro, či pa vöpríde na sunce, te prejde.

Tem Bog deněšnje dnúj očij odpéra

i vüha. Naj vídijo i čüjejo vu gromenji šlükov, ka Bog živé ino zvün njega ni koga, kí bi nas rešiti znao. Jeli do čüli i vidili kda? Moilmno za njé, naj je sv. Düh presvétí, naj spoznajo, ka Bogi slúžiti je jedína práva pot, ka nevolno prejdemo vsi, či ne bodemo znali zarazmeti té pravice.

Vsaki nas naj zná, ka Bog má oblást stvoriti i zapraviti, življenje dati i vzéti pa ne koga, kí bi smeo právdo idti proti Bogi.

Bojna.

Srditi boji na vse kráje . . . to je splošni glás od vseh bojišč zvün srbskoga, na šterom so še samo menjši spopádi.

Rusi, naj poravnajo svojo veliko zgübo pri Mazurskih jezerah, so na tri kráje strahovite napade napravili proti nemcom, šteri so po svojoj velikanskov zmági že samo 30 kilometrov daleč od prve trdnjáve Varšave od sevra krája. Z petérov premočjov se je rusom toti posrečilo tú-pa tam nemce malo nazájvrčti i si osvojiti eden marof, ne so pa mogli zabratí, da nemci ne bi zevzéli grádnoga mesta *Przasznys*.

V Galiciji i v Karpatih so veliki boji. Pri prelazi Dukla ešče rusi močno stojijo ali naših čet iz njihovih postojank ne morejo izbiti. Nasprotno naši odbijejo vsaki sovražniški napad i vsikdár kaj napredüjejo.

V dolini *Opor* so ruski napad naši tak sijajno odbili, ka so 9. finnski polk pobili. 300 so jih vmorili ž njega, 730 pa vlovili.

Više Stanislava se rusi iz Bukovine pregnani našim močno vstavljajo, ali horvački naši polki so je v večih mestah zmagali i več višin zezvzéli,

štera junaštvo je najvišje poveljništvo tudi spoznalo.

Na francoskom bojišči francozi napadajo i kaj malo tudi napredujejo. Zrok tomi je ka so nemci dosta svojih ljudi proti rusom poslali, steri so tu bili. Na ednom malom falati je najdenih 600 mrtvih nemcov i z ednoga polka je ravno 3000 ljudi prejšlo, to je celi regement.

Na morji delajo nemci dobro. Ladjo za ladjov potujijo i angleško ljudstvo se že zača starati, ka bo stoga. Anglija nemce zdaj stem šče stráh vzeti, ka ne pusti v Zahodnoj Afriki k nemškomi imánji edne ladje nej.

Japonec i kitajec sta se ešče tudi nej zmirila. Če boj nastane med njima, Amerika bo kitajce podpirala, to pa teliko zadene, ka se te Amerika ščista odirgne od Angležkoga, ne bo pošlala tá živeža i strliva i tak bi konec boja z našov zmagov hitrej prišeo. Važnejša poročila zadnjih dnévov so sledéča :

Novo zmága Nemcov. Nemci so ruse od Grodno trdnjave no severo zapádi znova popolnoma zbili. Od sevra proti Varšovskim trdnjaram se general Hindenburg neustrašno pašči naprej.

Zgüba rusov pri Mazurskih jezerah je edna tih največših na sveti. Zdaj se dokazalo, ka so rusi zgübili 200.000 ljudi i više 300 štükov. Celo rusko topničarstvo je vničeno tu.

V Karpatah propada ruski napad i lahko pravimo, ka karpatski boji se v kratkom dvoršijo z popolnov našov zmagov. Vlovljenih rusov v karpatskih bojah od decembra meseca mamó više 40.000.

Napad iz zraka na Calais. Nemški zrakostrojji so francusko mesto Calais z bombami obstrelavali edno noč. Kvár se ne more dognati. To je bio odgovor na napad pri nemških postojankah v Belgiji od strani angležkih zrakostrojov, od šteroga sino že poročali.

Prek Kolomee so vdrlí naši za rusi. Kolomea je edno lepo mesto v južnoj Galiciji z 50.000 prebivalci. Rusi so je 5 mesecov v svojih rokah držali i februára 17-ga je prišlo znova pod našo oblast.

Nemški podmorski čuni so v deli. Potunjene so po nemških podmorskih čunah i minah: 1) Angleška ladja štera je vojake vozila na Francusko, 2) Evvelyn imenüvana vuno vozéča ladja. 3) Liverpoolski parnik *Hestern Coast*. 4) Angleska vojna ladja z 1800 vojaki. 5) *Rio de Parana Harpaleon* i *Detford* ladja. 6) Angleška torpedska ladja. 7) *Branchsone* parnik. 8) *Regin* imenüvani norveški parnik. Angleški

Admiral sam spozna, ka od februara 18-ga so nemci z angleških ladj potopili. Pred 18 februarom pa 20. Mi pa mislimo ka jih dosta več je.

Przemislyška pošta. Iz Przemyslina po zraki male krugle razpošlejo na štere so pisma naših vojakov zobešena. Minister je odrédo, ka vsaki ki bi takšo kruglo najšo z pismami, naj jo odnesé na najbližanjo pošto.

Junaški horvatje. Pri Dnjester reki so se horvatje posebno odlikovali v boji z rusi. Sam *Höfer* nadčelnik generalnoga štaba je to na znanje dao ka je v Zagrebi nepopisno návdúšenje povzročilo.

Ženske stotnije. Veš stotim angležkib žen pride v vojno službo na Francusko. V začétki do pri treni i telefoni služile. — To je že čedno; tu se naj bijejo i nej po vulicah. Naše plesalke bi tudi se mogle na kaj takšega odločiti.

V Karpatah sneži i luti boji so ešče bol težavni postali.

Pri Stanislavi so naše čete do 4000 rusov vlovile.

Nemci so na Polskon zavzéli *Przasznys*, grádno mesto, vlovili 15.000 rusov i prišli pred mesto *Plonks*, šteroj samo 30 kilometrov oddaljeno od prve severne trdnjave varšavske *Nowogeorgiewsk*. Pri *Skrodi* so nemci vlovili 1100 rusov.

Srbi so si osvojili v Albaniji več mest z dovoljenjom Taljanskoga, naj morejo bliže priti k Jadranskomi morji.

Dardanelle, türske zvušnje trdnjave so od zadnje strelbe poškodovane.

Türki k Suezkomi prekopi štúke správlajo i železnice delajo po püstini. naj morejo angleži v Egipti premagati.

Pri Verdun trdnjavi nemci napadajo francoze, francozi pa uemce v Champagne-i.

Potoplena francoska ládja. *Dagne* francoska križarica štera je sprevájala francoska ladje živež v Črnogoro vozeče, je na mino naletela v Antivari-i i se je potunila.

Židovski kaputi i ruski častniki. Gda so rusi malo predtem iz Čevnovic odhájali, so dali častniki te bogatejše židove pred sébe pozvati i so njim nove kapute ponüjali za stáre, razčesane, štere so nosili. Židovje so se na vso moč protipostávlali i so nej šteli novih kaputov zameniti. Ali častniki so njim z smehom pravili, ka ne bi se dostájali vogrsko austrijansko vojsko z razčesanimi kaftáni sprejéti — i so njim posili vzéle stáre kapute.

To pa záto ár so zvedili, ka židovje v kaputah od tistihmao, kak so rusi tam, peneze nosijo zašite i ka-

putje, da so je nikdár nej dolslekli, so se njim razčesali. — Černovički židovje májo zdaj toti nove kapute, nemajo pa penez.

Gde naj pozvedavamo za naše vojake?

1. Pri Rdécem križi na té naslov „*Vörös kereszt egylet tudósító irodája, Budapest IV. ker. Váci-utca 38. szám.*“ Zapomlmo si pa, ka moremo gor dati natenčno našega vojaka pridavek, krstno imé, rojstno leto i mestno polk (Regiment) v šterom je slúžo i stotnijo (kompanija) pa šaržo če je meo.

2. Pri vojaškom poveljništvu na té naslov: *Zászlóalj parancsnokság, v tisti varaš, gde je navadno stanüje to poveljništvo.* Naznaniti je pa potrebno ravno vse tak, kak Rdécemi križi, samo pridjati moremo ešče imé vojakovogo oče i materé.

3. Mesto poveljništva domačega se lahko piše z ráven tá v tábor na táborsko pošto našega vojaka stotniki ali kapitani. Tu odnet včasi tudi pride glás.

4. Če je vlovleni naš vojak, to je če smo zvedili, ka bi premino, te pa pišimo na sledéči naslov: „*Hadifoglyokat gyámoltó bizottság Budapest, IX. ker. Üllői-ut. 1. szám.*“ Moremo pa vse tak popisati kak smo više povedali, i ešče naznaniti, če znamo, čas, v šterom je naš premino i osebe, štere znajo za njegovo preminitev.

V vsakoj vési se najde, ki zna vogrski ali nemški i to dobroto rad včini žalostnim sirotam.

Od potpore sirat. „Budapesti Tudósító“ naznanja, ka odsehmao podporo samo tiste ženske dobijo, štere iz svojega slúža ne morejo živeti. Kri-vica je bila naimre to, ka so vnoge dobile podporo, štere bi brez njé tudi mogoče bilé pošteno živeti i vnogokrát so porábile to pomoč na to, ka so se gizardile i pijančivale. Novo vküpišanje se začne na vseh okrájnih glavárstvah.

Pismo črensovskih črnovojnikov od srbske mejé.

Amalija, 1915. febr. 13.

Lübléni naš dühovni pastér!

Hvalem bojdi Jezuš Kristuš. Z etim lepimi rečmi se poklonim k Njim i Jih z srca ljubavjov pozdravim i želem od gospodnoga Boga, kabi Jih to mojepismo v najjakšem zdravji i veselje moglo gorinajti.

Jas sam, hvala Bogi zdrav i tak tudi moji prijateljjo z naše fare, šteri so vekši del vsi pri ednoj stotniji i tudi v ednom oddelki. Istina, ka smo se žalostni odslovili od svojih dragih i smo se odpelali v Kanižo tam odnet pa za kratek čas v Bosnijo na srbsko mejo.

Tam smo večkrat v velikoj nevarnosti bili i nas je gospodin Bog i blažena Devica Marija občevala vseh nevarnosti.

Ešče zdaj, gda si premišlavlém, me strah obide, kak v velikih nevarnostih smo že bili dostakrát i nas je blažena Devica Marija vsigdar občevala, ka med nami nanč eden ne menjka, šteri smo pri drugoj kompaniji.

Istina ka, gda smo šli z domi smo njeno mogočno obrambo prosili i smo jo tudi občutili vnogokrat, najbole pa preminočo jesén, gda so nam nrbi notri v Bosnijo vdrli. Ali to je nej dugo trpelo, ár smo je v kratkom časi nazajpritisnoli, i so mogli z velkov zgubov se povrnoli nazaj v Srbijo. Po tistom nej dugo smo odišli v Srbijo i smo prekvzéli mesto Krupanj, šteri je pred ništernimi dnévami bio odvzéli od Srbov, tam smo ostali eden celi mésec. Tam odnet smo pa odišli v mesto Lœonica, gd smo se držali eden tjedén. V tom mestu smo zvedili, ka móremo vó z Srbiji idti.

Ne je znao nišče med nami zakaj móremo z Srbije vóidti, ár smo nej nikoga vidili od neprijátelov i se je tudi nej čuo strel štúka šteroga glas se čuje na eden dén hoda tak tudi se je nej čuo strel pusk. Prle kak smo mesto zapústili, na zapoved, so vojaki vu varašti več hiž, železničko postajo pa vne zidine gorvúžgali i železen most v zrak pústili, tak tudi telegrafa drote prerezali i te smo odišli tam odnet. V Srbiji, gde je vojska prekšla i gde so se boji vršili je vse fundano Srbske cêrkví so od štúkov prestrelane, tórmí dolporúšeni, hiže razdrete, steni obežgane. Vse to nam svedoči, kak grozoviten je boj. V Srbiji so se mi najbole dopadnoli lepi, prilični ogradi, šteri so vseširo m nasajeni z sadovenim drevjom, pa to lepo na rende. Naj raj pa Srbi slíve sadijo. So takši ogradi, šteri merijo 20 ali 30 plúgov i so vse z slivami nasajeni.

Gda smo prek Drine prisli, so naši pijonerje začnoli most razmetaváti, mi smo pa odišli v poleg mejé stoječo občino tak zvano Kozluk i smo včasi začnoli obmejno stražo (határhiztonsági őrszolgálat). Mejo dela nad Srbijov i Bosnijov edna velika tekoča voda po iméni Drina poleg štere so skopani strelni jarki, v šterih so skriti vojaki kí noč i dén pazljivo pazijo na srbsko strán, ka ne bi neprijáteo prekpríšeo v Bosnijo i na vse gibanje, ka se na ovom kraji godí. Če mi kogašté, na srbskoj stráni, v pamet zememo se hopi strlanje na njega i srbi tudi radi na nas strelajo, poleg toga se večkrat celi mali boji vršijo na meji.

Od nas bi skoro nesrečno obhodo Horváth Martin z Čerenovec, šteri je v Drino hodo po vodo i na srbskoj strani skriti vojak je streló na njega rávno v tistom časi šteo vodo zajéti. Krugla njemi je po hrbti čújsala i k sreči samo kožo ranila. Rana je naj bila prevenka, na hitroma njemi j zacelila.

Tú je tudi velika boža pomoč bila. Zdaj tú ešče vse mirúje i počívle, záto ka od velikoga blata so poti vse pokvarjene, srbi pa nemajo nikaj dobrih poti, v vngom mestu je do kolena blato na njih.

Tú se zdaj več vse pripravla na prehod srbom, naj ednok oprávimó z neprijátelom, šteri je vsigdar podkápaó našo lúbo domovino i je tudi bio velki neprijáteo našoj rim. katoličanskoj veri.

Túdi Njim naznamim, ka mi vojaki túdi naše „Novine“ i „Marijin list“ čtemo štero nam naši domači sem po pošti pošlejo. Šteri smo i mi tudi, kak z lepov slovesnostjov je bio obdržani „jubileum“ desetletnice Marijinoga lista i tiste lepe predge, štere so se te vršile. Gda sam čteo Marijin list i tam dolspisane predge, so mi oči skuzne gratale, ino sam mogeo gorhenjati z štenjom i sam si mislo, kak rad bi jas tudi tam bio nazoči. Túdi lepo zahvalimo na vseh goréčih molitvah, štere so za nas bile obdržane i mi vojaki tudi prosimo gospodnoga Boga, ka naj pomiri svecke vlade i naj nazaj da mir narodom, šteroga že tak vsi jako želejo. Lepo Jim zahvalim jas i tudi moji prijateljé z naše fáre vredniki Marijinoga lista i tudi Čáčič Jožefi našemi gospodi plivanuši i vsem ovim drugim gospodom šteri so se nikšega trúda nej zbojali. Oni so z tem Mariji lepo čast napravili i lúdstvo na popolnejši žitek i na dobro pot spravili. Nadale Njim pišem, ka nam je dobro, nikaj ne stradamo samo bi že radi vsi doma bili, ka bi vidili svoje lúbléne stariše, žene i deco. Tak ešče ednok Jih pozdravim gospoda Klekl Jožefa, vrednika Marijinoga lista. Nadale Čáčič Jožefa, našega gospon plivanoša i Vugrinčič Boldizára nigdašnjega gospon plivanuša.

Z tem dolzaprem moje i ostanem Njim verén do smerti Kollár Iván četovodja (szakaszvezető).

Tak tudi Jih lepo dajo pozoroviti vsi z naše fare vojaki šteri so z menom vkúp, po iméni: Kolenko Števan, Horvát Martin, Ros Marko, Gerič Matjaš, Ritlop Anton, Kováč Ivan z Čerenovec, Magdič Ivan z Trnja, Kohék Martin, Donko Jožef z Gornjebistrice, Vučko Ivan, Markója Márton, Solbočan Martin z Srednjebistrice, Márton Martin z Dolnjebistrice.

Dogodki iz boja.

Ladja pred bitkov. Pod tem napisom nam popisé „Ilustrerani Glasnik“ z Ljubljane, ka se godí na morskójládji prle, kak bitje začne. Kda poveljnik vidi, ka príde do boja, zapoved dá, naj se s kriva odstráni vse, ka bi topničarom na poti bilo. Odprávi se vse tam odnet, ka bi lahko razletelo v kom kvár včínolo, či priletí neprijátelska krugla. Drogovje, šteri streho držijo se vkrajspojemléjo z strehov vréd. Klúke tudi, na šterih ménše ládje visijo. Svetli oklepi oblokov i dvér pa glažovena ali steklena streha se notri odnesé, ali v morje vrže, ka se ne bi svetilo ozdáleč v sunci. Dveri, okna zapréjo. Stuke, lestvice, se denéjo k stráni, ali se vržejo v morje. Posode, v šterih je špiritus, ali drugó takšega, ka lahko explodera (vužgé) se v morje spráznijo. Čune znamočenimi jadrami (ponjáve za veter) zavézejo pa v mrežo oblečejo, ka či bi razleto, ka nebi po ládji lúdem škodo. Na kingo, v šteroj je popisano, ka štero znamé nje znamenúje, svinec obesijo, ka se te lahko hitro v morje lúči, či bi ládjo nepri-

játeo obládao. Ár so v toj knigi skrivnosti, šterih neprijáteo ne šme zvediti. Zastavo níže obesijo, ka je neprijáteo ne bi tak hitro dolistrelo. Jedilno orožjé (tanjerjo, žlice, vilice itd.) se v morje vrže, ali dobro skrije. Trijé zdravnicje se k rédi pripravijo z potrebnimi stvarni. Pa kda je ládja tak z cela opúščena pa pripravljena, te se začne smrtim ples na junaško obládanje, ali smrt.

Dvá Kovač Petra. Vu spodnjoj Polani na Erdélyskom stá bilá dvá Kováč Petra, z šterih eden je bio voják, eden pa nej. Vojak Peter, kda je obslúžo, je prišeo domo pa je mro. Zdaj pa, kda se je boj začno, je pošta prinesla písmo Kováč Petri, naj ide notri k svojim regimenti. Pozív odneséjo Kováč Petri, šteri je voják nikdar ne bio, pa je on lepo šo, za pár dníj je bio v boji pa se tam tak vóškázao, ka je dobo část cetovodja (fűrara.) V začétki decembra je rano dobo v roko, je prišeo domo pa kda so moški šli na bránje, je on tudi šo. Doktorje so ga ne spoznali za priličnoga, so že povedali ka „untauglich,“ kda se on oglási, ka je on že na bojišči pokázao, ka je priličen. Na vngó spitávanje se vózvedi, zmešlavica, Peter je zdaj na to notrivzéli pa de zdaj pod svojim iménom šo znova v boj.

Dvanájset mezgov. Eden ranjeni pešák z 46-ga regimenta pripovedáva, ka so v Bosniji edno noč črnagorci nad njé vdarili. Naši so ztirali neprijátela pa so med vngim zaplenjenim blágom tudi 12 mezgov zgrabili, štere so črnagorci jahali. Bio je med temi stvarni eden, šteri je posebno krotek bio. Dečki so ga krmili, za Pišto zvali ino so njemi ešče oves tudi dávali. Ednok je celi regiment mogeo oditi z toga mesta pa je dvá tjedna po drugih krajaj hodo. Dečki so svoje mezge pozábili — ali kda so za dvá tjedná nazájprišli ino sedijo večér pri ognji, čújejo, ka stráža kriči: „Halt, wer da!“ Dvakrát zandrugim je zkričao, ednok se samo začne na ves glás smejeti. Dečki tá bežijo glédat, ka je. Pišta mezeg je bio z ednov črnagorskov strojnopuskov na hrbti. Prišeo je nazáj k svojim prijátlom.

Junaški dühovnik. Známo, ka je v začétki bojne 900 katoličanskih dühovnikov bilo notripozváni, ali z tej je spadnolo pa vlovlenih i betežnih vngotak, ka so dozday že 500 drugih mogli na njihova mesta pozvati. Zdaj čtemo od ednoga, po iméni Almer Antona, šteri je odliko dühovnikov dobo na tráki junaštva od krala za volo svojega posebno junaškoga oponášanja. Njegov polkovnik, kí je za njega to metáljo

proso, naime popiše, ka je Almer vsikdár krédi bio tam, kde je nájvekša nevarnošča pa z svojim mirnim hodom od ranjenca do ranjenca na sredi točé neprijátelskih krugeo vnogo pripomogeo k zmági tistoga tála šerega, ár je njegova nazočnost ino oltársko svestvo, štero je delio túdi med strelanjom, batrivnost i podánost v božo svéto volo vcepila v srca naših junákov.

Molitvene kniga. Neugebauer Jánoš z pincéda (Bács-Bodrog županije) je 1914-ga, prosinca 1-ga šo v boj kak rezervist. Med potjov je v Pečúji od ednoga dühovnika molitveno knigo dobo, štero je v znotrašnjem zgoranjem žépi noso v boji z sebo. 29-ga prosinca je na rususkom bojišči edna krugla priletela v njega zráven proti srci. Krugla je predrla zvúnešnja táblo njegove knige pa túdi pisma i dopisnice, štere je v knigi meo, nego pri papiraj knige se je obrnola odsebe, njemi je vrazila kožo na prsaj ino právo roko na dvema mestoma. Kda se je slekeo, te je spoznao, ka je bio zrok njegova rešenja. Zdaj je v Esterházy kneza bolnišnici v Felsőmartonkishegyi, kde vsakomi káže svojo knigo ino jo čuva, kak veliki kinč, šteroga za nikoj ne bi dao od sébe.

Glási.

Posvetnost. V tom žalostnom bojnem časi se tú pa tam li naberéjo smeté, štere trbe z poti zmesi. Takše smeté so posvetno razveseljavanje i pijančivanje. Té ščemo zmesi z poti, gde so se nabrale. Zmetéjo naj se pa:

1. Z jürjanske fare, gde so ništerne dekle z Geréčovec i z Rajz na slednjo fašensko nedelo pri Koblenceri fašenek obhajale.

2. Na Dolnjobistrici v čerensovskoj fari, kde so dekle i zenske ništerne fajščekka hodile iskat v krémo.

3. V Motovilcih pa na Slaveči v gračkój fari, kde so se ništerne dekle čelo v postí že z plesom razvesetjavale.

4. Spodobne nespametnosti so se tú pa tam i v drúgih mestah vršile, štere z celoga srca obsojamo i krivimo zato nasmilenost stariše, šteri ne branijo svojoj deci té napoke. Tolažimo se pa z tem, ka je najvékša večina našega dobroga slovenskoga lúdstva trezna, vesna, smilena i pobožna kak pač more biti z tom časi. Če tú pa tam veter skúšnjav štero plevo v zrak

vnesé, je znamenje vesélo, ka se je pšenica pá bole zčistila.

Shod tretjeredniški je držáni v Čerensovcih dnes tјeden. Predmet navuka je bio: smilenost telovna i dūševna v tom časi. Telovna naj obstoji v zatajūvanji v prostom žitki, naj siromaki si morejo kaj kúpiti; bogatejši naj vlečejo z živežom i ga naj ne kúpijejo. Dūševna pa v dūševnom zatajūvanji, zlasti v opominanji.

Kam se slobodno pošilajo pisma brez štemplinov ali táborske karte.

1) Samo v tábor. 2) V bolnišnice betežnim vojakom. 3) Vojakom, šteri slūžijo na vodi kak v Poli, v Budapešti, v Dalmaciji i v Bosnia-Hercegovini. V kasarne záto ne smeno pošilati táborskih kart ali pisem brez štemplinov.

Cena kukorične mele se znova določi od županij. V županiji Vas je za kukoričnomelo določeno 41 fil. po kili.

Mrtvi so: Luca Jürij od Nedele; Maje Jožef od Sv. Jürja, Nemeč Ferenc z Nuskove, Nyul Géza z Slovenskevési. Špilák Šándor z Ottkovec, Sukič Števan z Martinje.

Ranjeni so: Cipot Matjaš z Ropoč, Dončec Števan z Slovenskevési, Göci Šándor z Cankove, Knaus z Nuskove r. 1884 l. Korpič Karol z Martinye, Kovač Jožef z Adrijanec, Lázár Ádám z Stanjovec, Marič Kalman z Petanec, Murlašič Jožef r. 1892, Pertóci Števan r. 1893, Pörš Ferenc z Sobote, Ružič Ferenc r. 1886, Serec Lukač r. 1885. — Tei podatki so vzéti iz 129 i 130-ga lista od zgüb. Vsem daj smilenje Srce Jezušovo.

Podpora na Novine i Marijin list. Slovenci v Garešnici na Horvačkom prebivajoči so z ednim lüblénim pis-mom sledéčo podporo poslali za naš slovenski tisk: Špilak Klara 1 k., Špilak Ferenc 1 k., Horvat Treza 1 k., Kezele Antonija 50 fil., Copot Marija 1 k., Gerič Lujza, Tkalec Ana, Gábor Jürij, Gábor Klára, Horvat Treza-vsaki 20 fil., Svoboda Marija 30 fil., Tkalec Matjaš 40 fil., Kerman Franc 1 k., edna ženska 10 fil., Vogrinčič Ana 1 k., Berdén Anton 10 fil., Horvát Klára 30 fil. — Vküp 8 k. 70 fil. — Té dobre dūše so se z Bogojánske fare preselile na Horvacko, so sirote, ali da spoznajo veliko delo dobroga čitenja-so zahvalne poleg svojega siromaštva. Kak lepo je čüti ž njuvih vüst: „Bog vam

plati, ka se trüдите za naše dūše v tūjem stojéče — gda bolši časi bodo, vküpdámo več podpore.“ — Naj vam pláča dobro vaše delo, dráge dūše, lübo Srce Jezušovo.

Božični dár ranjencom z Türnišča. Po rokáj gd. Némethy Nellike so sledeče darüvale na božični dár ranjencom iz Türnišča: Horvat Ana, Gerič Bara, Horvat Bara, Makovec Marija, Houbar Ana, Korén Jula, Bakán Gejta po 2 K; Rákóczi Janošica i Ros Marija po 3 K; Čizmaziya Ana, Horvat Ana, Marošša Klára, Törnár Klára, Slavic Treza, Bánfi Treza, Horvat Jula, Terboča Bára, Benko Ana, Magdič Ana po 20 fil., Horvat Ana 30 fil., Marošša Ana 50 fil., Oršolinska drúštva 2 K 10 fil., Camplin Bara 10 fil., Hozjan Marija 10 fil., Forjan Lena 30 fil., Terboča Bára 60 fil., Lüttnar Bára 30 fil. Škapulersko drúštvo 40 fil. Máli Jezušek povrni vsem!

Pošta.

Gábor Pav. i tov. Táb. p. q. Za Novine nikaj. Prošene molitvene knige nemam, pišite v Bogojino, morebit se tam dobijo. **Büček Peter. Sotina.** Dajte odgovor, kde ste mogli 1 kor. gorpláčati? Ste mojega pisma ne v roke dobili? Niti ednoga filera nišče ne dužné gorpláčati; pri meni ste celo naročnino naprej notri poslali. **Koter Jula. Renkovci.** Čiček Ferenc je ranjen i da se ne najde v niednoj bolnišnici, je vlovleni. Pište na: „Vöröskereszt Egylet hadifogyokat gyámolító hivatala“, Budapest IX. Üllői ut 1. Morebit že znájo, kde rávno prebiva. — Čiček Ivan je pa živ i med vojskov dozday. **Zadravec Štefan, Horvát Ana. Odranci.** Vašiva dozday nej med mrtvimi, ranjenimi, betežnimi i preminjenimi. **Varga Jožef** iz 72. pešpolka 4. stotnije je ranjen i vlovlen, ali kde, je ešče nej znáno. Naj se pozvedi na yiše dáni naslov. **Horvát Vendela žena. Večéslavci.** Tečas se ne more goriskati, dokeč ne odpišete, kde i kda je rojen mož. **Horv. Št. Prem. Steelton.** Račun je v rédi. Bog pláti. Kalendare vam zdaj drúgoč pošlem. **Grah Al. Korovci.** Dobo sem januar 26-ga 18 k., Bog plati. **Gomboc Ivan. South-Bethlehem.** Lepa hvála na goréčom širjenje. Na dáne naslove to stevilko že vsem pošlem. Zgodovino vaše cerkve mi kem hitrej napiši. Prvi Marijin list pa vsaki naj išče na farofi. Na farof sem dozday 50 Novin i Listov pošilao, odsehmal bom, kak želeš, 10 samo.